

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.6.2014 r.
COM(2014) 363 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI

Sprawozdanie podsumowujące dotyczące jakości wody pitnej w UE sporządzone na podstawie badania sprawozdań państw członkowskich za okres 2008–2010 zgodnie z dyrektywą 98/83/WE

SPRAWOZDANIE KOMISJI

Sprawozdanie podsumowujące dotyczące jakości wody pitnej w UE sporządzone na podstawie badania sprawozdań państw członkowskich za okres 2008–2010 zgodnie z dyrektywą 98/83/WE

1. WPROWADZENIE

Bezpieczna woda pitna jest nieodzowna do życia. Jest bardzo ważna dla zdrowia publicznego i stanowi ważny czynnik zdrowej gospodarki. WHO¹ stwierdza, że dzięki „poprawie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i odpowiednich warunków sanitarnych, oprócz korzyści zdrowotnych dzięki zapobieganiu chorobom przenoszonym przez wodę, można osiągnąć znaczące korzyści gospodarcze”. Obejmują one między innymi oszczędności w opiece zdrowotnej, zyskane dni produkcyjne w roku, wzrost frekwencji w szkołach i zapobieżenie pogorszeniu się jakości życia. Sektor wodny ma także znaczny wkład w PKB. Całkowita szacunkowa wartość dodana brutto (WDB) sektora usług obejmujących infrastrukturę sanitarną i dostawy wody wyniosła w 2010 r. 43,84 mld EUR i stanowiła w tym roku około 500 000 miejsc pracy wyrażonych jako ekwiwalent pełnego czasu pracy².

Dyrektywa w sprawie wody pitnej³, wprowadzona w 1980 r. i zaktualizowana w 1998 r., doprowadziła do zapewnienia dostępności wysokiej jakości wody pitnej w całej Unii. Wspólne wysiłki podejmowane przez instytucje UE, państwa członkowskie i usługodawców skutkowały osiągnięciem wysokich wskaźników zgodności z normami dotyczącymi wody pitnej i dlatego też dyrektywa ta jest jednym z sukcesów, choć niezbyt dobrze znanym, aktów prawnych UE w dziedzinie środowiska i zdrowia publicznego.

Jakość wody pitnej oraz wymagany poziom uzdatnienia są ściśle związane z jakością źródeł wody pitnej. Dlatego decydujące znaczenie dla dyrektywy w sprawie wody pitnej ma poziom ochrony zasobów wodnych, w szczególności wód podziemnych i powierzchniowych, ponieważ ma on wpływ na koszty uzdatniania.

Woda pitna stanowi też ważną kwestię dla obywateli UE. Ma to odzwierciedlenie w badaniu Eurobarometru⁴ i w niedawno ogłoszonej europejskiej inicjatywie obywatelskiej „Right2Water” („Prawo do wody”)⁵. W odpowiedzi na tę inicjatywę Komisja ogłosiła ogólnoeuropejskie konsultacje publiczne na temat dyrektywy w sprawie wody pitnej⁶, zwłaszcza w celu poprawy dostępu do wysokiej jakości wody w UE.

---

¹ http://www.who.int/water_sanitation_health/wsh0404summary/en/

² EUROSTAT (2013).

³ Dyrektywa 98/83/WE, Dz.U. L 330 z 5.12.1998.

⁴ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_344_en.pdf

⁵ Komunikat w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Dostęp do wody i kanalizacji jest prawem człowieka! Woda jest dobrem publicznym, nie towarem!” COM(2014)177 z 19.3.2014: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/finalised/answered>.

⁶ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32.

2. SYTUACJA W ZAKRESIE WODY PITNEJ

Niniejszy dokument zawiera podsumowanie stanu wdrożenia dyrektywy w sprawie wody pitnej w oparciu o najnowsze dane przekazane przez państwa członkowskie⁷. W witrynie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska dostępne będą wkrótce sprawozdania techniczne zawierające szczegółowe zestawienia dla poszczególnych państw członkowskich⁸.

2.1. Źródła zaopatrzenia w wodę

Źródła zaopatrzenia w wodę w UE są zorganizowane według stref zaopatrzenia, tj. geograficznie określonych obszarów, z których pochodzi woda przeznaczona do spożycia przez ludzi z jednego źródła lub ich większej liczby, oraz w których jakość wody może być uznawana w przybliżeniu za jednolitą. W UE istnieje blisko 100 000 stref zaopatrzenia w wodę (SZW). Dyrektywa wprowadza rozróżnienie pomiędzy dużymi i niewielkimi źródłami zaopatrzenia w wodę⁹. Minimalne wymagania jakości wody są takie same zarówno dla dużych, jak i niewielkich źródeł zaopatrzenia. Różnią się jednak wymagania dotyczące monitorowania i państwa członkowskie nie muszą ujmować w sprawozdaniach niewielkich źródeł zaopatrzenia. Niewielkie źródła zaopatrzenia zapewniają obsługę około 65 milionów ludzi.

„Zaopatrzenie” w rozumieniu dyrektywy nie oznacza „dostępu” do publicznej sieci wodociągowej¹⁰. Eurostat zgromadził dane na temat ludności korzystającej z publicznych źródeł zaopatrzenia w wodę¹¹, zob. tabela 1 na końcu sprawozdania. Ze względu na dobrowolny charakter zgłoszeń zbiór ten wykazuje braki w danych i nie pozwala na obliczenie całkowitych/średnich wartości dla UE.

Źródła wody surowej

W UE źródła zaopatrzenia w wodę są głównie zasilane przez wody gruntowe i wody powierzchniowe, w tym sztuczne zbiorniki. Źródła wody są znacznie zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich. Ogólne informacje przedstawiono we wcześniejszych sprawozdaniach¹²; są one zbierane przez Eurostat¹³. Istnieją znaczące różnice procentowe między dużymi i niewielkimi źródłami zaopatrzenia, przy czym niewielkie źródła zaopatrzenia charakteryzuje znacznie wyższy wskaźnik udziału wód gruntowych (84 %).

⁷ Dane zgłoszone zgodnie z art. 13 dyrektywy w sprawie wody pitnej za okres referencyjny 2008–2010 i dane zgłoszone dobrowolnie dotyczące niewielkich źródeł zaopatrzenia w wodę, które nie są objęte obowiązkiem zgłaszania na podstawie dyrektywy.

⁸ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/reporting_en.html;
<https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp>

⁹ Duże strefy zaopatrzenia to źródła zaopatrzenia przekraczające średnio 1 000 m³ na dobę lub obsługujące ponad 5 000 osób; niewielkie strefy zaopatrzenia to te o wielkości poniżej 1 000 m³ lub poniżej 5 000 osób.

¹⁰ Traktat (art. 345 TFUE) zobowiązuje UE do zachowania neutralności w stosunku do struktury własności wody. Dlatego też nie poruszono tu aspektu fizycznego „dostępu” do wody.

¹¹ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_wat_pop&lang=en
¹² <https://circabc.europa.eu/sd/a/b580866d-8eb7-4937-9a97-d3d3485d046e/2005-2007%20SynthesisReport.pdf>

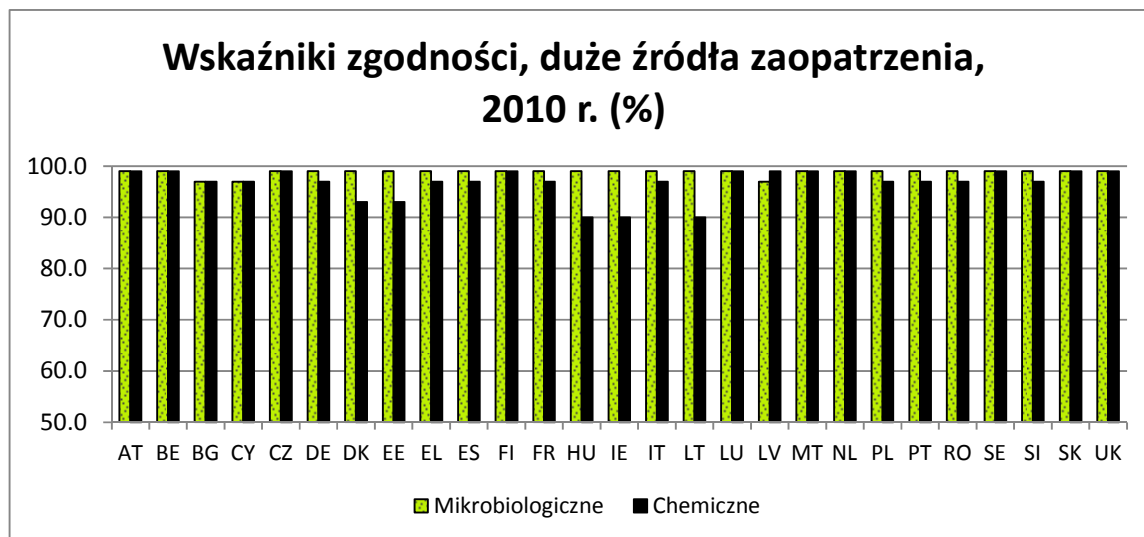
¹³ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Water_statistics

Zanieczyszczenie wód gruntowych, w szczególności przez substancje trudne do wykrycia, takie jak pestycydy, oraz skażenie wód powierzchniowych wywołane w coraz większym stopniu przez zmiany klimatu (powodzie, ekstremalne opady deszczu, nadmiar deszczu) mogą stwarzać problemy przenoszone następnie na wodę pitną. Skoordynowane monitorowanie wód gruntowych i wody pitnej, wraz z wprowadzeniem środków dostosowawczych i łagodzących w odniesieniu do zmian klimatu, byłoby korzystne dla zapewnienia bezpiecznej wody pitnej.

2.2. Jakość wody pitnej

Aby zagwarantować bezpieczeństwo wody pitnej do spożycia przez ludzi, dyrektywa w sprawie wody pitnej określa minimalne wymogi jakości wody. Określa parametry mikrobiologiczne i chemiczne, które mogłyby stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego w przypadku, gdyby stężenia przekroczyły określone progi. Dla każdego z parametrów dyrektywa określa wartości maksymalnego stężenia, których należy przestrzegać. Oprócz parametrów mikrobiologicznych i chemicznych dyrektywa określa parametry wskaźnikowe mające wskazywać na możliwe zagrożenie dla ludzkiego zdrowia, które wymagają działań naprawczych tylko wtedy, gdy dalsze badanie potwierdzi zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Zgłoszone dane w zakresie tych parametrów wskazują, że ogólnie jakość wody pitnej w UE jest bardzo dobra. Ogólna tendencja jest również pozytywna. W przypadku dużych źródeł zaopatrzenia zdecydowana większość państw członkowskich wykazuje wskaźniki zgodności dla parametrów mikrobiologicznych i chemicznych między 99 % a 100 %. W przypadku nielicznych państw członkowskich wykazujących wskaźniki zgodności poniżej 99 % konieczne będzie podjęcie bardziej zdecydowanych działań, by zapewnić możliwość bezpiecznego korzystania z wody pitnej przez wszystkich obywateli obsługiwanych przez te duże źródła zaopatrzenia.

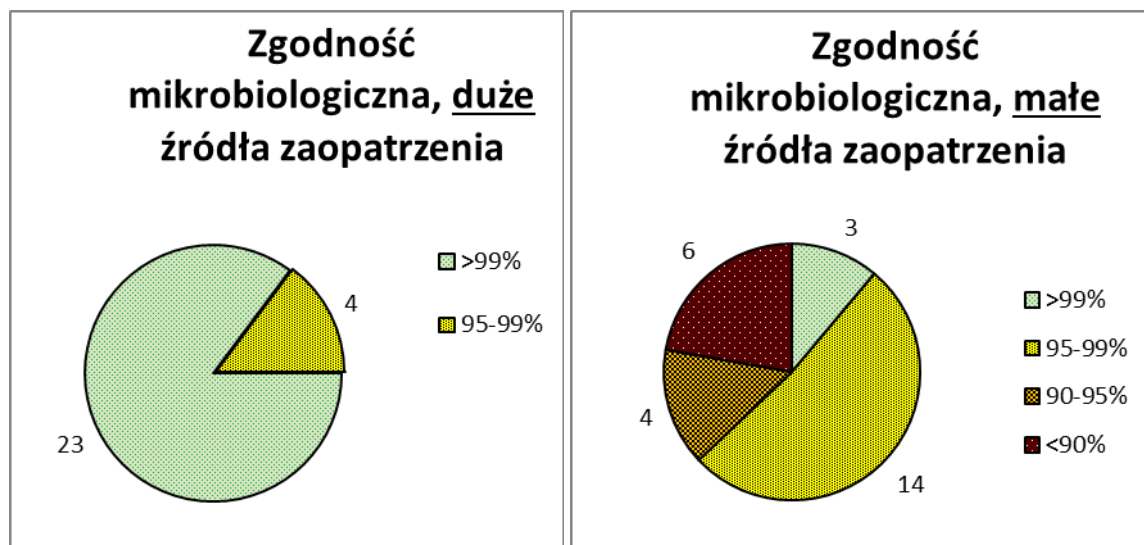

Rys. 1. Zestawienie podsumowujące – wskaźniki zgodności dla parametrów mikrobiologicznych i chemicznych w państwach członkowskich

Szczegółowe dane znajdują się w tabeli 1 na końcu sprawozdania.

W odniesieniu do niewielkich źródeł zaopatrzenia w wodę obraz jest bardziej zróżnicowany. W przypadku parametrów mikrobiologicznych odnotowano niższy poziom zgodności – tylko trzy państwa członkowskie osiągają wskaźniki zgodności między 99 % a 100 %. Podział wskaźników zgodności dla parametrów

mikrobiologicznych wskazuje, że zgodność w przypadku niewielkich źródeł zaopatrzenia jest znacznie niższa niż w przypadku dużych źródeł zaopatrzenia.

Rys. 2. Wskaźnik zgodności mikrobiologicznej, liczba państw członkowskich

W przypadku parametrów chemicznych niewielkich źródeł zaopatrzenia odnotowuje się podobnie wysokie poziomy zgodności, jak w przypadku dużych źródeł zaopatrzenia. W niektórych strefach zaopatrzenia odnotowano problemy w odniesieniu do azotanów, azotynów, arsenu oraz, w mniejszym stopniu, boru i fluorków. Na przykład w roku 2010 zidentyfikowano ponad 1 000 niewielkich źródeł zaopatrzenia ze stężeniem azotanów przekraczającym dopuszczalne poziomy (zob. tabela 1 na końcu sprawozdania). Wskaźniki zgodności dotyczące parametrów wskaźnikowych wskazują, że ogólnie wyniki niewielkich źródeł zaopatrzenia były gorsze niż w przypadku dużych źródeł zaopatrzenia.

Z oceny zgłoszonych danych dotyczących niewielkich źródeł zaopatrzenia wynika, że niektóre państwa członkowskie borykają się z problemem bezpiecznego zarządzania niewielkimi źródłami zaopatrzenia. Może to mieć potencjalnie wpływ na 11,5 do 15,5 mln osób. Aby jednak oszacować konkretne ryzyko dla zdrowia zainteresowanych obywateli, potrzebne byłoby więcej informacji i szczegółowa ocena sposobu zarządzania tymi niewielkimi źródłami zaopatrzenia.

Obawy związane z niewielkimi źródłami zaopatrzenia zostały również uznane w ramach siódmego programu działań w zakresie środowiska (siódmy EAP)¹⁴, w którym wzywa się do zwiększenia wysiłków w zakresie wdrażania dyrektywy, w szczególności w przypadku niewielkich źródeł zaopatrzenia.

Jako pierwszy krok w tym kierunku Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, opracowała dokument pt. „Ramy działań” określający najlepsze praktyki do celów przeprowadzania oceny ryzyka dla niewielkich źródeł zaopatrzenia; będzie on wkrótce dostępny w witrynie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska¹⁵. Ponieważ problem ten dotyczy milionów obywateli UE, należy podjąć dalsze działania na rzecz poprawy dostaw wysokiej jakości wody w szczególności na obszarach wiejskich i oddalonych.

¹⁴ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE.

¹⁵ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/small_supplies_en.html

Z danych pochodzących z państw członkowskich wynika, że w przypadku incydentów i niespełniania norm jakości państwa członkowskie ogólnie podejmują działania naprawcze, reagując w odpowiednim czasie. W odniesieniu do parametrów mikrobiologicznych podjęte środki wiązały się z poprawą uzdatniania i oczyszczania zanieczyszczonych publicznych systemów dystrybucji. W przypadku parametrów chemicznych problem niespełniania wymogów był rozwiązywany przez stosowanie lepszych praktyk rolniczych, oczyszczanie lub uzdatnianie wody, zmianę źródła wody i informowanie społeczeństwa.

2.3. Monitorowanie i informowanie

Dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia regularnego monitorowania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podejścia do monitorowania różnią się jednak w poszczególnych państwach członkowskich, a nawet między różnymi strefami zaopatrzenia w wodę w obrębie poszczególnych państw członkowskich, w wyniku czego poziom i dostępność danych różnią się. Nie musi to oznaczać niespełnienia wymogów prawnych, gdyż dyrektywa pozwala na dostosowane programy monitorowania zależnie od specyficznych właściwości strefy zaopatrzenia w wodę. W analizie zasugerowano jednak potrzebę dokonania przeglądu i usprawnienia bieżącego podejścia do monitorowania, przy uwzględnieniu w szczególności podejścia WHO obejmującego ocenę ryzyka i zarządzanie ryzykiem w planach bezpieczeństwa wody¹⁶.

Aby odnieść się do monitorowania i działań państw członkowskich, Komisja pracuje nad tzw. „ustrukturyzowanymi ramami wdrażania i ramami informowania” (SIIF), które doprowadzą do stworzenia na poziomie krajowym systemów aktywnego rozpowszechniania informacji na temat sposobu wdrażania prawodawstwa UE w dziedzinie środowiska. Następnie informacje te są zestawiane w ogólnounijny przegląd. Ujęty w dyrektywie wymóg, aby aktualne informacje na temat jakości wody pitnej były dostępne dla konsumentów, może być również powiązany z takimi ramami informowania i ulepszony w tym kontekście. Dane na temat wody pitnej można byłoby także bardziej wyraźnie powiązać z Europejskim Systemem Informacji Wodnej (WISE), który obejmuje szeroki zakres danych i informacji zebranych przez instytucje UE.

2.4. Odstępstwa

Dyrektywa dopuszcza odstępstwa od norm jakości wody pitnej po spełnieniu bardzo ściśle określonych warunków i w ograniczonym czasie. Takie odstępstwa nie mogą stanowić potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i mogą mieć miejsce jedynie wtedy, gdy nie można zapewnić zaopatrzenia w wodę pitną na danym obszarze z zastosowaniem jakichkolwiek innych uzasadnionych środków. Czas trwania odstępstwa nie może przekraczać trzech lat. Jeśli jednak państwo członkowskie uzna, że wymagany jest dłuższy okres odstępstwa, może przyznać drugie odstępstwo na maksymalny okres trzech lat i musi poinformować Komisję o przyczynach tej decyzji. W wyjątkowych przypadkach państwo członkowskie może zwrócić się do Komisji o trzecie odstępstwo. W takim przypadku Komisja podda wniosek dokładnej ocenie i może odrzucić wniosek albo wyrazić zgodę na odstępstwo na okres nieprzekraczający trzech lat.

---

¹⁶ <http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/water-and-sanitation/country-work/ensuring-drinking-water-safety-through-water-safety-plans>

Dotychczas Komisja przyznała kilka trzecich odstępstw na okres trzech lat dla Republiki Czeskiej, Włoch, Węgier i Niemiec; dotyczyły one głównie parametrów w zakresie azotanów i azotynów, fluorków, boru, arsenu i niklu. Odrzuciła jeden wniosek o odstępstwo złożony przez Estonię. Więcej informacji można uzyskać w witrynie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska¹⁷. Komisja rozważa odpowiednie sposoby zapewnienia prawidłowego wdrożenia powiązanych decyzji.

Odstępstwa i inne możliwości zwolnienia w wyjątkowych okolicznościach, jeżeli nie będą stosowane rozważnie, mogą zakłócić spójność wdrożenia dyrektywy w całej UE. Komisja uważa, że obecny system odstępstw dał państwom członkowskim wystarczająco dużo czasu na zapewnienie spełniania norm jakości wody pitnej. Komisja uważa, że w odniesieniu do istniejących źródeł zaopatrzenia w wodę nie powinny być udzielone żadne nowe odstępstwa od spełniania norm jakości wody pitnej, z wyjątkiem sytuacji nowych, nieprzewidzianych źródeł zanieczyszczeń, bądź po wprowadzeniu norm dla nowych parametrów lub zaostrzeniu norm jakości wody pitnej w zakresie istniejących parametrów. W przypadku nowych źródeł zaopatrzenia w wodę można rozważyć odstępstwa w ściśle określonych warunkach, jeżeli źródła zanieczyszczeń mogą być usunięte w dopuszczalnym terminie i w przypadku gdy nie ma alternatywy dla nowych źródeł.

2.5. Wyzwania

W ciągu ostatnich dziesięcioleci polityka UE w dziedzinie wody pitnej doprowadziła do uzyskania wysokiej jakości wody pitnej w całej UE. Aby jednak utrzymać wysokie normy jakości oraz rozwiązać pozostałe specyficzne problemy, może zaistnieć potrzeba dalszego dostosowania ram prawnych UE.

Charakter niewielkich źródeł zaopatrzenia w wodę znacznie różni się od charakteru dużych źródeł zaopatrzenia w wodę. Ich skala jest niewielka i często są zlokalizowane na obszarach wiejskich i oddalonych, co wymaga podejścia do zarządzania uwzględniającego szczególną sytuację na tych obszarach. Obowiązująca dyrektywa w sprawie wody pitnej koncentruje się głównie na dużych źródłach zaopatrzenia. Dodanie specjalnych przepisów dotyczących niewielkich źródeł zaopatrzenia, w tym obowiązku składania sprawozdań, mogłoby przyczynić się do zapewnienia skutecznego zarządzania niewielkimi źródłami zaopatrzenia w oparciu o analizę ryzyka i umożliwić stworzenie lepszej mapy jakości wody pitnej w niewielkich strefach zaopatrzenia. Przyczyniłoby się to do zwiększenia dostępu do bezpiecznej wody pitnej, szczególnie na obszarach oddalonych oraz do zwiększonej dostępności informacji dla społeczeństwa i zainteresowanych stron na temat jakości wody pitnej.

Może zaistnieć konieczność dostosowania aktualnego wykazu parametrów i odpowiadających im wartości, jak również wymogów monitorowania i analizy wymagań, w świetle zagrożeń związanych z nowymi substancjami zanieczyszczającymi oraz postępu naukowo-technicznego. Możliwe, że pojawi się potrzeba rozszerzenia tego wykazu na nowo pojawiające się substancje zanieczyszczające, takie jak niektóre produkty używane w rolnictwie lub przemyśle, w tym produkty lecznicze. Metody monitorowania i specyfikacje analizy parametrów powinny uwzględniać najnowsze metody i techniki, w tym podejście oparte na analizie ryzyka, aby umożliwić kontrolę jakości w najbardziej skutecznym i efektywnym pod względem kosztów sposobie, zarówno w odniesieniu do procesów uzdatniania w oczyszczalni, jak i sieci dystrybucji, w tym na

---

¹⁷ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/derogations_en.html oraz na platformie CIRCABC.

poziomie odbiorcy końcowego. Ramy UE należy oceniać w kontekście zaktualizowanych wytycznych WHO w tej kwestii. Ponadto konieczne może być podjęcie konkretnych działań w celu zmniejszenia wycieków w sieciach dystrybucji. W około połowie państw członkowskich w sieci dystrybucji następuje utrata ponad 20 % czystej wody pitnej, zanim dotrze ona do kranów konsumentów, a w niektórych państwach członkowskich odsetek ten wynosi aż 60 %.

Ważne jest, by społeczeństwo miało dostęp do informacji na temat jakości wody pitnej. Informacje te są często podawane na krajowych stronach internetowych, ale nierzadko są nieaktualne i trudno zrozumiałe. Większość państw członkowskich nie korzysta z kompleksowych map ani innego wsparcia publicznego. Obecna struktura sprawozdawcza nie dostarcza Komisji adekwatnych i terminowych informacji, które pozwoliłyby na przeprowadzenie dokładnej syntezy zmian w zakresie jakości wody pitnej w Unii Europejskiej. Utrudnia to przedstawianie Radzie, Parlamentowi Europejskiemu oraz ogółowi społeczeństwa zaktualizowanych informacji z obszaru całej UE na temat polityki i jakości wody pitnej w regularnych odstępach czasu. Oprócz tego sposób zbierania i przetwarzania danych oraz ujmowania ich w sprawozdaniu jest zróżnicowany w całej UE, co utrudnia porównanie sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich w odniesieniu do ich działań i zapewnienia zgodności z dyrektywą. Zmieniona lub nowa koncepcja sprawozdawcza mogłaby ułatwić rozpowszechnianie danych i zarządzanie nimi w przejrzysty sposób, zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym. Ponadto analiza porównawcza jakości wody pitnej mogłaby umożliwić łatwiejszą interpretację i wizualizację danych na temat jakości wody w całej UE oraz lepsze porównanie jakości wody i tendencji w różnych państwach członkowskich.

3. WNIOSKI

Analiza potwierdza, że dyrektywa w sprawie wody pitnej przyczyniła się do uzyskania wysokiej jakości wody pitnej w całej UE, o czym świadczą wysokie poziomy zgodności z normami jakości wody pitnej.

Mimo że wdrażanie jest zadowalające i dokonano postępu w wielu obszarach, określono następujące problemy i wyzwania:

1. Należy poprawić dostawy wody wysokiej jakości, w szczególności na obszarach oddalonych i wiejskich. Niewielkie źródła zaopatrzenia w wodę na tych obszarach wymagają szczególnego podejścia do zarządzania w oparciu o analizę ryzyka, i rola dyrektywy w sprawie wody pitnej w tym kontekście powinna zostać zbadana.
2. Oparte na analizie ryzyka podejścia do zarządzania dużymi źródłami zaopatrzenia w wodę pozwoliłyby na bardziej efektywne pod względem kosztów monitorowanie i analizowanie parametrów w odniesieniu do zidentyfikowanych zagrożeń i zapewnienie lepszych gwarancji ochrony zdrowia ludzkiego. Metody monitorowania i analizy powinny odzwierciedlać najnowsze osiągnięcia naukowo-techniczne.
3. Nowe informacje naukowe na temat parametrów chemicznych i innych dotyczących wykazu parametrów wody pitnej należy uwzględnić zgodnie z bieżącą aktualizacją wytycznych w sprawie wody pitnej przedstawianych przez WHO, w tym odnoszących się do pojawiających się substancji zanieczyszczających.

4. Należy korzystać z nowoczesnych technologii informacyjnych i łatwiejszego **dostępu do informacji dotyczących środowiska** w celu zapewnienia konsumentom bardziej aktualnych informacji oraz zbadania, w jaki sposób łączyć różne dane pochodzące z monitoringu z czynnościami sprawozdawczymi i informacjami dla konsumentów.
5. Ramy czasowe wdrożenia i mechanizmów odstępstw są nieaktualne i korzystna byłaby ich aktualizacja i ogólny przegląd.

Ogólnounijne konsultacje publiczne będą pierwszym krokiem w kierunku dalszej pogłębionej oceny wyżej wymienionych problemów i najlepszego sposobu ich rozwiązania. Mogą one doprowadzić do stwierdzenia dodatkowych kwestii problematycznych, które wymagają podjęcia w celu zagwarantowania wysokich norm jakości wody pitnej i ich dalszej poprawy w całej UE.

Zestawienie – Wdrażanie dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE) w 2010 r.

Liczba stref zaopatrzenia w wodę

- 96 388 stref zaopatrzenia w wodę w UE, obejmujących ok. 474 mln ludzi
- 11 233 duże źródła zaopatrzenia w wodę obsługujące 317 mln ludzi
- 85 559 niewielkich źródeł zaopatrzenia w wodę obsługujących 65 mln ludzi (na podstawie dobrowolnych ankiet)

Jakość wody pitnej – duże źródła zaopatrzenia

Na potrzeby niniejszego sprawozdania uznawano istnienie pełnej zgodności z wielkościami parametrycznymi, jeżeli zgodnych było ponad 99 %¹⁸ analiz.

Parametry mikrobiologiczne

Wszystkie duże źródła zaopatrzenia państw członkowskich mają wskaźniki zgodności wynoszące ponad 95 %, a 23 państwa członkowskie osiągnęły pełną zgodność (99–100 %). Jedynie BG, CY, HU i LV nie osiągnęły tych wysokich poziomów.

Parametry chemiczne

Wskaźniki zgodności były wysokie, ale nieco niższe od wskaźników dla parametrów mikrobiologicznych. Wszystkie państwa członkowskie wykazały wskaźniki zgodności powyżej 90 %, z wyjątkiem 3 państw członkowskich – HU (parametr arsen), IE (parametr trihalogenometan¹⁹) i LT (parametr fluorek).

Parametry wskaźnikowe

Siedem państw członkowskich osiągnęło maksymalne wskaźniki zgodności z normami (99–100 %), natomiast w dziesięciu państwach członkowskich mieściły się one na poziomie powyżej 95 %. Pozostałe 10 państw członkowskich osiągnęło wskaźniki zgodności z normami o wartości pomiędzy 90 % a 95 %. W zakresie tych parametrów DK (bakterie z grupy coli), HU (amon), LV (siarczan) i MT (chlorek i sól) wykazały wskaźniki poniżej 90 %.

Jakość wody pitnej – niewielkie źródła zaopatrzenia

Parametry mikrobiologiczne

Poziomy zgodności były niższe niż w przypadku dużych źródeł zaopatrzenia w wodę, a wskaźniki zgodności na poziomie powyżej 99 % wykazały jedynie 3 państwa członkowskie (EE, MT, SE). Zgodność próbek na poziomie 95–99 % stwierdzono w przypadku 14 państw członkowskich, 90–95 % w przypadku 4 państw członkowskich (BG, CY, IT, UK), a poniżej 90 % w przypadku 6 państw członkowskich (DK, EL, LT, PL, RO, SI).

Parametry chemiczne

Zgodność niewielkich źródeł zaopatrzenia była podobna jak w przypadku dużych źródeł zaopatrzenia.

Parametry wskaźnikowe

Wyniki wykazujące niezgodność z normami mogły być rezultatem bakterii z grupy coli, Clostridium perfringens, żelaza, manganu, amoniaku i odczynu pH. Wielu państwom członkowskim udało się osiągnąć wskaźnik zgodności z normami powyżej 95 %, jednak w niektórych państwach członkowskich występowały poważne problemy.

¹⁸ Akceptowalny jest margines błędu wynoszący 1 % ze względu na stopień niepewności i występujące zdarzenia (np. błędy w pobieraniu próbek lub błędy analityczne); wskaźniki zgodności są dalej podawane w zakresach, ponieważ są w większości przypadków ograniczonymi czasowo przekroczeniami. Wyniki nie są w pełni porównywalne ze względu na różnice w metodach pobierania

Tabela 1. Przegląd danych wg państwa członkowskiego (SZW = strefa zaopatrzenia w wodę)

Państwo członkowskie	Liczba dużych SZW	Liczba niewielkich SZW	Liczba mieszkańców mających dostęp do publicznych źródeł zaopatrzenia w wodę (rok) Źródło: Eurostat	Zgodność próbek mikrobiologicznej (w %)		Substancje chemiczne	
				Duże (rys. 1)	Niewielkie	Duże: zgodność próbek (w %) (rys. 1, (x) na rys. 1 określona jako = 90 %)	Niewielkie: Przykład: azotan, liczba SZW niespełniających norm
AT	260	4 570	95,05 (2008)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	20
BE	225	522	99,9 (2009)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	3
BG	196	2 226	99,2 (2011)	95–99 %	90–95 %	95–99 %	349
CY	20	268	100 (2011)	95–99 %	90–95 %	95–99 %	1
CZ	283	3 870	93,5 (2010)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	?
DE	2 283	5873	99,3 (2010)	99–100 %	95–99 %	95–99 %	12
DK	252	2 071	97 (2002)	99–100 %	< 90 %	90–95 %	4
EE	25	1 115	80 (2009)	99–100 %	99–100 %	90–95 %	–
EL	177	713	94 (2007)	99–100 %	< 90 %	95–99 %	20
ES	928	7 907	100 (2010)	99–100 %	95–99 %	95–99 %	–
FI	158	697	91 (2011)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	
FR	2 487	18 363	99,4 (2001)	99–100 %	95–99 %	95–99 %	381
HU	275	2 731	100 (2011)	95–99 %	95–99 %	< 90 % (x)	10
IE	241	1 920	85 (2007)	99–100 %	95–99 %	< 90 % (x)	9
IT	1 046	3 977	–	99–100 %	90–95 %	95–99 %	6
LT	65	1 734	75 (2011)	99–100 %	< 90 %	< 90 % (x)	1
LU	43	154	99,9 (2011)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	1
LV	29	1 145	–	95–99 %	95–99 %	99–100 %	
MT	12	7	100 (2011)	99–100 %	99–100 %	99–100 %	
NL	209	250	100 (2010)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	–
PL	970	8 839	87,6 (2011)	99–100 %	< 90 %	95–99 %	–
PT	362	3 176	96,9 (2009)	99–100 %	95–99 %	95–99 %	28
RO	310	5 398	56,5 (2011)	99–100 %	< 90 %	95–99 %	133
SE	182	1 486	87 (2010)	99–100 %	99–100 %	99–100 %	–

próbek i monitorowania oraz brak jednolitego podejścia, ale dane dają dobry przegląd sytuacji w całej UE.

¹⁹ W odniesieniu do parametru chemicznego trihalogenometan całkowity do grudnia 2008 r. dyrektywa przewidywała odstępstwo od progu wymienionego w załączniku I część B (do 150 mikrogramów/l z 100 mikrogramów/l).

Państwo członkowskie	Liczba dużych SZW	Liczba niewielkich SZW	Liczba mieszkańców mających dostęp do publicznych źródeł zaopatrzenia w wodę (rok) Źródło: Eurostat	Zgodność próbek mikrobiologicznej (w %)		Substancje chemiczne	
				Duże (rys. 1)	Niewielkie	Duże: zgodność próbek (w %) (rys. 1, (x) na rys. 1 określona jako = 90 %)	Niewielkie: Przykład: azotan, liczba SZW niespełniających norm
SI	78	899	–	99–100 %	< 90 %	95–99 %	4
SK	95	957	86,9 (2011)	99–100 %	95–99 %	99–100 %	11
UK	22	4 691	–	99–100 %	90–95 %	99–100 %	109